A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hatodik tanács)

2021. július 1.*

„Előzetes döntéshozatal – Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – 650/2012/EU rendelet – Európai öröklési bizonyítvány – A bizonyítvány lejárati időt nem tartalmazó hiteles másolatának érvényessége – A 65. cikk (1) bekezdése – 69. cikk – A bizonyítvány joghatásai az abban megjelölt olyan személyek tekintetében, akik nem kérték annak kiállítását – A 70. cikk (3) bekezdése – A másolat érvényességének megítélésénél figyelembe veendő időpont – A másolat bizonyító ereje”

A C-301/20. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság, Ausztria) a Bírósághoz 2020. július 7-én érkezett, 2020. május 27-i határozatával terjesztett elő az

UE,

HC

és

a **Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG**

között,

VJ hagyatéka

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hatodik tanács),

tagjai: L. Bay Larsen tanácselnök, C. Toader (előadó) és N. Jääskinen bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

* Az eljárás nyelve: német.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– az osztrák kormány képviseletében J. Schmoll, E. Samoilova és A. Posch, meghatalmazotti minőségben,

– a német kormány képviseletében J. Möller, M. Hellmann és U. Bartl, meghatalmazotti minőségben,

– a spanyol kormány képviseletében M. J. Ruiz Sánchez, meghatalmazotti minőségben,

– a magyar kormány képviseletében Fehér M. Z. és Szíjjártó K., meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében M. Wilderspin és M. Heller, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2021. április 29-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, 2012. július 4-i 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 201., 107. o.; helyesbítések: HL 2012. L 344., 3. o.; HL 2013. L 60., 140. o. és HL 2019. L 243., 9. o.) 63. cikkének, 65. cikke (1) bekezdésének, 69. cikkének, valamint 70. cikke (3) bekezdésének az értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az UE és HC, akik a Spanyolországban utolsó szokásos tartózkodási hellyel rendelkező, elhunyt VJ fia és lánya, valamint egy ausztriai székhelyű bank, a Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG között folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya az e bank által bírósági letétbe helyezett pénzösszegnek és értékpapíroknak a kiadása iránti kérelem.

Jogi háttér

3 E rendelet (7), (67), (71) és (72) preambulumbekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(7) Elő kell segíteni a belső piac megfelelő működését azáltal, hogy megszüntetik azoknak a személyeknek a szabad mozgása előtti akadályokat, akik jelenleg nehézségekbe ütköznek a határokon átnyúló vonatkozású örökléssel összefüggő jogaik érvényesítése során. Az európai igazságszolgáltatási térségben a polgároknak képesnek kell lenniük öröklésük előzetes megszervezésére. Az örökösök és a hagyományosok, az örökhagyóhoz közel álló más személyek, valamint a hagyatéki hitelezők jogait hatékonyan kell biztosítani.

[…]

(67) Az Unióban a határokon átnyúló vonatkozású öröklések gyors, zökkenőmentes és hatékony rendezése érdekében az örökösöknek és a hagyományosoknak, a végrendeleti végrehajtóknak, illetve a hagyatéki gondnokoknak egy másik tagállamban, például a hagyatéki javak fellelhetősége szerinti tagállamban könnyen tudniuk kell igazolni jogállásukat és/vagy jogaikat és jogosítványaikat. Ennek lehetővé tétele érdekében a rendeletben elő kell írni egy egységes bizonyítvány, az európai öröklési bizonyítvány (a továbbiakban: bizonyítvány) létrehozását, amelyet egy másik tagállamban való felhasználásra állítanak ki. […]

(71) A bizonyítványnak valamennyi tagállamban azonos joghatással kell bírnia. Önmagában nem képezhet végrehajtható jogcímet, azonban bizonyító erővel kell bírnia, továbbá feltételezni kell, hogy hitelesen bizonyítja az öröklésre alkalmazandó jognak vagy a bizonyos tényezőkre alkalmazandó egyéb jognak megfelelően megállapított tényezőket, például a végintézkedések tartalmi érvényességét. […] Megfelelő védelemben kell részesíteni mindazokat, akik kifizetéseket teljesítenek vagy hagyatéki vagyontárgyat adnak át a bizonyítványban feltüntetett, az említett kifizetés vagy vagyontárgy elfogadására örökösként vagy hagyományosként jogosult személynek, amennyiben jóhiszeműen, a bizonyítványban igazolt adatok hitelességében bízva járnak el. Ugyanilyen védelemben kell részesíteni azokat is, akik a bizonyítványban igazolt adatok hitelességében bízva vásárolják meg vagy fogadják el a hagyatéki vagyontárgyat a bizonyítványban az adott vagyontárggyal való rendelkezésre jogosultként feltüntetett személytől. A védelmet még érvényes hiteles másolatok bemutatása esetén kell biztosítani [helyesen: biztosítani kell]. […]

(72) Az illetékes hatóság kérésre köteles kiállítani a bizonyítványt. A bizonyítvány eredeti példányát a kiállító hatóságnak meg kell őriznie, és arról a kérelmező, illetve bármely, jogos érdekét bizonyító személy részére egy vagy több hiteles másolatot ki kell állítania. […]”

4 E rendeletnek „Az európai öröklési bizonyítvány bevezetése” című 62. cikke értelmében:

„(1) Ez a rendelet bevezeti az európai öröklési bizonyítványt (a továbbiakban: a bizonyítvány), amelyet más tagállamban történő felhasználás céljából állítanak ki, és amely a 69. cikkben felsorolt joghatásokkal bír.

(2) A bizonyítvány használata nem kötelező.

(3) A bizonyítvány nem lép a tagállamokban hasonló célokra használt belföldi okiratok helyébe. A más tagállamban történő felhasználás céljából kiállított bizonyítvány azonban abban a tagállamban is bír a 69. cikkben felsorolt joghatásokkal, amelynek hatóságai azt e fejezettel összhangban kiállították.”

5 Az említett rendeletnek „A bizonyítvány rendeltetése” című 63. cikke a következőket mondja ki:

„(1) A bizonyítvány azon örökösök, az öröklésben közvetlen jogokkal rendelkező hagyományosok, és azon végrendeleti végrehajtók vagy hagyatéki gondnokok általi használatra szolgál, akiknek egy másik tagállamban kell hivatkozniuk jogállásukra vagy gyakorolni jogaikat örökösként vagy hagyományosként, és/vagy gyakorolni jogosítványaikat végrendeleti végrehajtóként vagy hagyatéki gondnokként.

(2) A bizonyítvány különösen az alábbiak közül egy vagy több bizonyítására használható:

a) a bizonyítványban említett minden örökös, illetve adott esetben hagyományos jogállása és/vagy jogai és az őket megillető részesedés a hagyatékban;

[…]”

6 Ugyanezen rendeletnek „A bizonyítvány iránti kérelem” című 65. cikke előírja:

„(1) A bizonyítványt a 63. cikk (1) bekezdésében említett személyek (a továbbiakban: a kérelmező) kérelmére kell kiállítani.

[…]

(3) A kérelemnek az alább felsorolt adatokat olyan mértékben kell tartalmaznia, amennyiben ezek az adatok ismeretek [helyesen: ismertek] a kérelmező előtt és amennyiben szükségesek ahhoz, hogy a kiállító hatóság igazolni tudja a kérelmező által igazolni kívántakat, továbbá – a 66. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül – a kérelemhez csatolni kell minden vonatkozó okiratot eredeti példányban vagy a hitelesség megállapításához szükséges feltételeknek megfelelő másolatban:

[…]

e) az esetleges egyéb, végintézkedés alapján és/vagy a jogszabály erejénél fogva kedvezményezettnek minősülő személyek adatai: családi név és utónév (utónevek) vagy cégnév, személyi azonosító szám (adott esetben) és cím;

[…]”

7 A 650/2012 rendeletnek „A bizonyítvány tartalma” című 68. cikke értelmében:

„A bizonyítvány a kiállítása rendeltetéséhez szükséges mértékben a következő adatokat tartalmazza:

[…]

g) a kedvezményezettek adatai: családi név (adott esetben születési név), utónév (utónevek) és személyi azonosító szám (adott esetben);

[…]”

8 E rendeletnek „A bizonyítvány joghatásai” című 69. cikke a következőket mondja ki:

„(1) A bizonyítvány külön eljárás nélkül valamennyi tagállamban joghatással bír.

(2) Vélelmezni kell, hogy a bizonyítvány hitelesen bizonyítja az öröklésre alkalmazandó jognak vagy a bizonyos tényekre alkalmazandó egyéb jognak megfelelően megállapított tényeket. A bizonyítványban örökösként, hagyományosként, végrendeleti végrehajtóként, illetve hagyatéki gondnokként említett személyről vélelmezni kell, hogy rendelkezik a bizonyítványban említett jogállással, és/vagy a bizonyítványban feltüntetett jogokkal, illetve jogosítványokkal, és hogy e

jogokhoz, illetve jogosítványokhoz a bizonyítványban feltüntetetteken túl egyéb feltétel és/vagy korlátozás nem fűződik.

(3) Bármely olyan személy, aki a bizonyítványban igazolt adatok alapján eljárva kifizetéseket teljesít vagy vagyontárgyat ad át a bizonyítványban kifizetések vagy vagyontárgyak elfogadására jogosultként említett személynek, úgy tekintendő, hogy kifizetések vagy vagyontárgyak elfogadására jogosult személlyel kötött ügyletet, kivéve, ha tudomása van arról, hogy a bizonyítvány tartalma nem felel meg a valóságnak, illetve, ha nagyfokú gondatlanság miatt nincs tudomása arról, hogy a bizonyítvány tartalma nem felel meg a valóságnak.

(4) Amennyiben a bizonyítványban a hagyaték tárgyát képező vagyontárggyal való rendelkezésre jogosultként említett személy az ilyen vagyontárggyal egy másik személy javára rendelkezik, akkor ez utóbbi személy – ha a bizonyítványban igazolt adatok alapján jár el – úgy tekintendő, hogy az adott vagyontárggyal való rendelkezésre jogosult személlyel kötött ügyletet, kivéve, ha tudomása van arról, hogy a bizonyítvány tartalma nem felel meg a valóságnak, illetve, ha nagyfokú gondatlanság miatt nincs tudomása arról, hogy a bizonyítvány tartalma nem felel meg a valóságnak.

(5) A bizonyítvány olyan okirat, amely érvényes jogcímet képez – az 1. cikk (2) bekezdése k) és l) pontjának sérelme nélkül – a hagyaték tárgyát képező vagyontárgynak valamely tagállam megfelelő nyilvántartásába való bejegyzéséhez.”

9 Az említett rendeletnek „A bizonyítvány hiteles másolatai” című 70. cikke előírja:

„(1) A bizonyítvány eredeti példányát a kiállító hatóság megőrzi, és a kérelmező, illetve bármely, jogos érdekét bizonyító személy részére egy vagy több hiteles másolatot állít ki.

(2) A kiállító hatóság a 71. cikk (3) bekezdése és a 73. cikk (2) bekezdése céljából jegyzéket vezet azokról a személyekről, akik részére az (1) bekezdés szerint hiteles másolatot állítottak ki.

(3) A kiállított hiteles másolatok korlátozott ideig, hat hónapig érvényesek, és ezt lejárati idő formájában a hiteles másolaton fel kell tüntetni. Kivételes és megfelelően indokolt esetekben a kiállító hatóság ettől eltérően hosszabb érvényességi idő mellett is dönthet. E határidő lejárta után a hiteles másolatok birtokosainak a hiteles másolat érvényességi idejének meghosszabbítását vagy újabb hiteles másolatot kell kérelmezniük a kiállító hatóságtól annak érdekében, hogy a bizonyítványt a 63. cikkben feltüntetett célokra felhasználhassák.”

10 Ugyanezen rendeletnek „A bizonyítvány kijavítása, módosítása vagy visszavonása” című 71. cikke a (3) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A kiállító hatóság a helyesbítésről, módosításról vagy visszavonásról haladéktalanul tájékoztatja valamennyi olyan személyt, aki részére a 70. cikk (1) bekezdése szerint kiállították a bizonyítvány hiteles másolatát.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

11 A Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank tisztázatlan megalapozottságú, ellentmondásos követelésekre hivatkozva bírósági letétbe helyezett pénzösszeget és értékpapírokat azt követően, hogy HC és UE, valamint édesapjuk, VJ, ezen eszközök kiadását kérték.

12 VJ, akinek utolsó szokásos tartózkodási helye Spanyolországban volt, 2017. május 5-én elhunyt. VJ halálát követően a hagyatéki eljárásra a spanyol jog alapján, spanyol közjegyző előtt került sor.

13 HC és UE a letét kiadását kérte, és a 650/2012 rendelet 62. és azt követő cikkeinek megfelelően az említett spanyol közjegyző által HC kérelmére kiállított európai öröklési bizonyítvány hiteles másolatát mutatta be a Bezirksgericht Bregenznek (bregenzi kerületi bíróság, Ausztria) annak bizonyítására, hogy VJ örökösei. E másolaton, amely az „V. formanyomtatvány" (a továbbiakban: V. formanyomtatvány) formáját ölti, amint azt a 650/2012 rendeletben említett formanyomtatványok meghatározásáról szóló, 2014. december 9-i 1329/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet (HL 2014. L 359., 30. o.; helyesbítés: HL 2016. L 9., 14. o. és HL 2017. L 214., 43. o.) előírja, az „érvényességének lejárta" címszó alatt azt tüntették fel, hogy az „határozatlan ideig" érvényes. UE-t az említett bizonyítvány a lánytestvére neve mellett az érintett hagyaték felének örököseként nevezi meg.

14 A felperesek keresetét a Bezirksgericht Bregenz (bregenzi kerületi bíróság) elutasította. A Landesgericht Feldkirch (feldkirchi regionális bíróság, Ausztria) elutasította az első fokon hozott határozattal szemben benyújtott fellebbezést. Először is úgy ítélte meg, hogy az európai öröklési bizonyítvány bemutatásával kizárólag a bizonyítvány kiállítását kérelmező személy tudja jogosultságát bizonyítani, másodszor, hogy egy ilyen bizonyítvány határozatlan időre szóló másolatának a kiállítása ellentétes azzal a követelménnyel, hogy hat hónapos érvényességi időt kell előírni e másolat kezelése tekintetében, harmadszor pedig, hogy e másolatnak az elsőfokú bíróság határozatának meghozatala időpontjában érvényesnek kell lennie.

15 HC és UE felülvizsgálati kérelmet nyújtott be az Oberster Gerichtshofhoz (legfelsőbb bíróság, Ausztria) a Landesgericht Feldkirch (feldkirchi regionális bíróság) határozatával szemben. E bíróság rámutat, hogy az osztrák jog alapján a bírósági letét kiadása jogerős bírósági határozat meghozataláig csak valamennyi fél („ellenérdekű felek") együttes írásbeli kérelme alapján engedélyezhető. A kérdést előterjesztő bíróság szerint a határozata meghozatala szempontjából a lényeges kérdés tehát az, hogy az európai öröklési bizonyítvány felhasználható-e az örökösök jogosultságának bizonyítására.

16 Közelebbről, az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság) kétségeit fejezi ki először is az olyan hiteles másolat érvényességét illetően, amely lejárati dátumot nem tartalmaz. Rámutat, hogy ez az eset nem szerepel a 650/2012 rendeletben, és hogy a Bíróságnak e tárgyban semmilyen ítélkezési gyakorlata nincs. A kérdést előterjesztő bíróság egyrészt arra a lehetőségre hivatkozik, hogy e dokumentum e szabálytalanság miatt nem vált ki joghatásokat, másrészt pedig arra, hogy a „határozatlan ideig" kifejezés az érvényességi idő meghosszabbításának tekinthető, ha azt az e rendelet 70. cikkének (3) bekezdése értelmében vett „kivételes esetnek" lehet tekinteni. Ugyanakkor e rendelkezés szövegét úgy is lehet értelmezni, hogy e dokumentum érvényességi ideje hat hónapra korlátozódik, és ebben az esetben a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy ezt az időszakot mely időponttól kell számítani.

17 Másodszor, e bíróság szerint felmerül a kérdés, hogy mivel a 650/2012 rendelet nem szabályozza azt az esetet, amikor az európai öröklési bizonyítvány iránti kérelmet csak az egyik örökös nyújtja be, e bizonyítvány csak a „kérelmező" tekintetében vált-e ki joghatásokat, vagy az abban említett más személyek tekintetében is.

18 Harmadszor, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy milyen esetleges következményekkel jár az európai öröklési bizonyítvány másolata érvényességi határidejének lejárta. E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság a tárgybeli különböző jogtudományi

álláspontok, valamint az osztrák bíróságok és a német bíróságok ítélkezési gyakorlata közötti eltérésekre hivatkozik azon kérdést illetően, hogy elegendő-e, ha ez a másolat a kérelem eljáró hatósághoz történő benyújtásának időpontjában érvényes, vagy az említett másolatnak a határozat meghozatalának időpontjában még érvényesnek kell lennie.

19 E körülmények között határozott úgy az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság), hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni [a 650/2012 rendelet] 70. cikkének (3) bekezdését, hogy a bizonyítvány e rendelkezés ellenére lejárati idő nélkül, határozatlan időre kiállított másolata

– határozatlan időre érvényes és hatályos, vagy

– csak a hiteles másolat kiállításának napjától számított hat hónapig érvényes, vagy

– csak egy másik időponttól számított hat hónapig érvényes, vagy

– érvénytelen, és a 650/2012 rendelet 63. cikke értelmében vett felhasználásra alkalmatlan?

2) Úgy kell-e értelmezni [a 650/2012 rendelet] 69. cikkének (3) bekezdésével összhangban értelmezett 65. cikkének (1) bekezdését, hogy a bizonyítvány joghatásai mindazon személyek javára állnak be, akik a bizonyítványban örökösként, hagyományosként, végrendeleti végrehajtóként, illetve hagyatéki gondnokként név szerint szerepelnek, így az a személy is felhasználhatja a 650/2012 rendelet 63. cikke szerinti bizonyítványt, aki annak kiállítását nem maga kérelmezte?

3) Úgy kell-e értelmezni a 650/2012 rendelet 70. cikkének (3) bekezdésével összhangban értelmezett 69. cikkét, hogy az öröklési bizonyítvány hiteles másolatának joghatását el kell ismerni, ha e másolat az első bemutatásakor még érvényes volt, de a hatóság kérelmezett határozatát megelőzően lejárt, vagy azzal nem ellentétes a nemzeti jog, ha az a bizonyítvány érvényességét a határozat meghozatalának időpontjában is megköveteli?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első és a harmadik kérdésről

20 Első és harmadik kérdésével, amelyeket célszerű együttesen vizsgálni, az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 650/2012 rendelet 70. cikkének (3) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy érvényes az európai öröklési bizonyítvány olyan hiteles másolata, amelyen a „határozatlan ideig” megjegyzés szerepel, és hogy az e rendelet 69. cikke értelmében vett joghatásait időbeli korlátozás nélkül el kell ismerni, amennyiben e másolat az eredeti bemutatásakor érvényes volt.

21 Előzetesen meg kell állapítani, hogy a 650/2012 rendelet 70. cikkének (3) bekezdésében előírt határidő nem az európai öröklési bizonyítvány érvényességi idejét, hanem kizárólag a hiteles másolatai érvényességi idejét érinti. Ezenkívül, amint az e 70. cikknek az e rendelet

(72) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdéséből következik, az európai öröklési bizonyítványt a kiállító hatóságnak kell megőriznie, amely annak másolatait állítja ki.

22 Amint az a 650/2012 rendelet 70. cikkének (3) bekezdéséből következik, e bizonyítvány hiteles másolatai korlátozott ideig, hat hónapig érvényesek, és ezt lejárati idő formájában a hiteles másolaton fel kell tüntetni. Kivételes és megfelelően indokolt esetekben a kiállító hatóság hosszabb érvényességi idő mellett is dönthet. E hat hónapos határidő lejárta után az európai öröklési bizonyítvány hiteles másolatai birtokosainak e másolat érvényességi idejének meghosszabbítását vagy újabb hiteles másolatot kell kérelmezniük a kiállító hatóságtól annak érdekében, hogy e bizonyítványt a 63. cikkben feltüntetett célokra felhasználhassák.

23 A másolatok érvényességi idejének korlátozását ugyanis azon tény miatt írták elő, hogy az európai öröklési bizonyítvány e rendelet 69. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében valamennyi tagállamban kifejti joghatásait, és vélelmezhetően hitelesen bizonyítja az öröklésre alkalmazandó jognak vagy a bizonyos tényekre alkalmazandó egyéb jognak megfelelően megállapított tényeket, valamint az örökösökként, hagyományosokként, végrendeleti végrehajtókként vagy hagyatéki gondnokként megjelölt személyek jogállását és jogait.

24 E tekintetben, amint arra a főtanácsnok az indítványának 41. pontjában lényegében rámutatott, a 650/2012 rendelet 70. cikkének (3) bekezdésében előírt hat hónapos határidő lehetővé teszi az európai öröklési bizonyítvány hiteles másolatának tartalma és az öröklés tekintetében a valós helyzet közötti megfelelés biztosítását, és többek között annak rendszeres ellenőrzését, hogy e bizonyítványt e rendelet 71. cikke alapján nem javították-e ki, nem módosították-e vagy nem vonták-e vissza, illetve e rendelet 73. cikke alapján a joghatásait nem függesztették-e fel.

25 Ebből következik, hogy kivételes esetektől eltekintve az ilyen hiteles másolat érvényessége hat hónapra korlátozódik.

26 Felmerül azonban a kérdés, hogy amennyiben a kiállító hatóság kifejezetten pontosította az V. formanyomtatványon, hogy e másolatnak nincs lejárati ideje, azt úgy kell-e tekinteni, mint amely hat hónapig érvényes, vagy pedig a lejárati idő e hiánya akadályozza az említett másolat említett rendelet 63. cikke értelmében vett használatát.

27 E tekintetben a 650/2012 rendelet célkitűzése – amint az e rendelet (7) preambulumbekezdéséből kitűnik, miszerint elő kell segíteni a belső piac megfelelő működését azáltal, hogy megszüntetik azoknak a személyeknek a szabad mozgása előtti akadályokat, akik nehézségekbe ütköznek a határokon átnyúló vonatkozású örökléssel összefüggő jogaik érvényesítése során – veszélybe kerülne, ha az örökösök vagy bármely jogos érdeküket bizonyító személyek nem tudnák jogaikat a számukra kiállított európai öröklési bizonyítvány hiteles másolatában szereplő formai hiba miatt bizonyítani, és e bizonyítvány új másolatát kellene kérniük, ami a határidők meghosszabbodását és az esetleges költségek növekedését eredményezné.

28 Következésképpen, ha az európai öröklési bizonyítvány hiteles másolata a „határozatlan ideig” megjegyzést tartalmazza, e másolatot hat hónapig kell érvényesnek tekinteni.

29 Ami e másolat érvényességi idejének kezdő időpontját illeti, meg kell állapítani, hogy a kiállító hatóságnak az V. formanyomtatványon a hiteles másolat érvényességének időpontját követően meg kell jelölnie a másolat kiállításának időpontját. Így az érvényességi időszakot ettől az időponttól kell számítani, amely biztosítja az említett másolat használata tekintetében megkövetelt előreláthatóságot és jogbiztonságot.

30 A kérdést előterjesztő bíróság azon időpontra vonatkozó kérdését illetően, amikor az európai öröklési bizonyítvány hiteles másolatának érvényesnek kell lennie ahhoz, hogy a 650/2012 rendelet 69. cikke értelmében kiválthassa joghatásait, és különösen e másolat érvényességének az eljárás során történő lejártára vonatkozó kérdését illetően, meg kell állapítani, hogy e rendelet egyetlen rendelkezése sem ad közvetlenül választ e kérdésre.

31 Mindazonáltal, amint arra a főtanácsnok többek között indítványának 49. pontjában rámutatott, e másolat joghatásainak valamennyi tagállamban azonosnak kell lenniük, így annak érvényességét a 650/2012 rendeletnek kell szabályoznia.

32 A 650/2012 rendelet (71) preambulumbekezdéséből ugyanis az következik, hogy az európai öröklési bizonyítványnak valamennyi tagállamban azonos joghatással kell bírnia, és hogy védelmet kell biztosítani azon személyek számára, akik az e bizonyítványban igazolt adatok hitelességében bízva járnak el, amennyiben még mindig érvényes hiteles másolatokat mutatnak be. Ez biztosítja többek között azon harmadik személyek védelmét, akik kifizetéseket teljesítenek vagy hagyatéki vagyontárgyat adnak át a bizonyítványban feltüntetett, az említett kifizetés vagy vagyontárgy elfogadására örökösként jogosult személynek.

33 Márpedig, annak előírása, hogy az európai öröklési bizonyítvány hiteles másolatának a kért határozat azon hatóság általi elfogadásának időpontjában, amelyhez e másolatot benyújtották, vagy akár az arra vonatkozó bírósági eljárás során, nem pedig a kérelem benyújtásának időpontjában kell érvényesnek lennie, sérthetné az örökösök és más jogutódok jogait, akik adott esetben – mivel nem gyakorolnak befolyást az e határozathoz vezető eljárás időtartamára – több alkalommal kötelesek lennének ilyen másolatot kérelmezni és benyújtani.

34 Amint arra a főtanácsnok az indítványa 58. és 59. pontjában rámutatott, ez az értelmezés késedelmekhez, valamint további eljárásokhoz vezetne, és további erőfeszítéseket igényelne mind az érintett személyek, mind az öröklési ügyekkel megbízott hatóságok számára, és ellentétes lenne a 650/2012 rendelet által követett céllal, amely – amint arra a jelen ítélet 27. pontja emlékeztet – a határokon átnyúló vonatkozású öröklések és az örökléssel érintett személyek jogainak gyors, zökkenőmentes és hatékony rendezésére irányul.

35 Ezenkívül a 650/2012 rendelet 71. cikkének (3) bekezdése pontosítja, hogy a kiállító hatóság az európai öröklési bizonyítvány helyesbítéséről, módosításáról vagy visszavonásáról haladéktalanul tájékoztatja valamennyi olyan személyt, aki részére kiállították a bizonyítvány hiteles másolatát, és akiről e rendelet 70. cikkének (2) bekezdése alapján jegyzéket vezet, annak érdekében, hogy az említett rendelet (72) preambulumbekezdésének megfelelően elkerülje az ilyen másolatok téves használatát, és korlátozza annak kockázatát, hogy a kért határozat elfogadásának időpontjában már nem érvényes hiteles másolat ne feleljen meg az európai öröklési bizonyítvány tartalmának.

36 E tekintetben, amint arra a főtanácsnok az indítványának 70. pontjában rámutatott, ha a hatóság, amelynek az európai öröklési bizonyítvány másolatát bemutatják, olyan adatokkal rendelkezik, amelyek jogosan vetnek fel kétségeket e bizonyítvány státuszával kapcsolatban, kivételesen kérheti új másolat vagy meghosszabbított érvényességű másolat bemutatását.

37 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első és a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 650/2012 rendelet 70. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a kiállításától számított hat hónapig érvényes az európai öröklési bizonyítvány olyan hiteles másolata, amelyen a „határozatlan ideig” megjegyzés szerepel, és kiváltja az e rendelet 69. cikke értelmében vett joghatásait, amennyiben e másolat az illetékes hatóságnak történő eredeti bemutatásakor érvényes volt.

A második kérdésről

38 Második kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 650/2012 rendelet 65. cikkének (1) bekezdését e rendelet 69. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben úgy kell-e értelmezni, hogy az európai öröklési bizonyítvány mindazon személyek esetében kivált joghatásokat, akik a bizonyítványban örökösként, hagyományosként, végrendeleti végrehajtóként, illetve hagyatéki gondnokként név szerint szerepelnek, még ha annak kiállítását nem is maguk kérelmezték.

39 Az említett rendeletnek az európai öröklési bizonyítvány rendeltetésére vonatkozó 63. cikkének (1) bekezdése és (2) bekezdésének a) pontja felsorolja azon személyek listáját, vagyis az örökösöket, az öröklésben közvetlen jogokkal rendelkező hagyományosokat, a végrendeleti végrehajtókat és hagyatéki gondnokokat, akik az európai öröklési bizonyítványt használhatják egy másik tagállamban többek között jogállásuk és/vagy öröklésre vonatkozó jogaik bizonyítására (lásd ebben az értelemben: 2018. március 1-jei Mahnkopf ítélet, C-558/16, EU:C:2018:138, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

40 A 650/2012 rendelet 65. cikke (1) bekezdésének megfelelően az európai öröklési bizonyítványt az e rendelet 63. cikkének (1) bekezdésében említett személyek kérelmére kell kiállítani. E rendelet 65. cikke (3) bekezdésének e) pontja pontosítja, hogy az európai öröklési bizonyítvány iránti kérelemnek tartalmaznia kell többek között az esetleges egyéb, a kérelmezőtől eltérő, végintézkedés alapján és/vagy a jogszabály erejénél fogva kedvezményezettnek minősülő személyek adatait. Ezt az információt e rendelet 68. cikkének g) pontja értelmében fel kell tüntetni e bizonyítványban.

41 A 650/2012 rendelet 69. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy kifizetéseket lehet teljesíteni vagy vagyontárgyakat átadni az európai öröklési bizonyítványban szereplő információk alapján a kifizetések vagy vagyontárgyak elfogadására jogosultként említett személynek, aki e bizonyítványban örökösként, hagyományosként, végrendeleti végrehajtóként, illetve hagyatéki gondnokként van feltüntetve. Így az európai öröklési bizonyítvány joghatásai e személlyel szemben érvényesülhetnek, anélkül hogy e rendelkezés pontosítaná, hogy e személynek kérelmezőnek kell-e lennie.

42 Ezenkívül, függetlenül a kérelmezői minőségtől, e rendelet 70. cikkének (1) bekezdése értelmében a bizonyítvány eredeti példányát a kiállító hatóság megőrzi, és a kérelmező, illetve bármely, jogos érdekét bizonyító személy részére egy vagy több hiteles másolatot állít ki. Ebből következik, hogy ellentétes magával az említett rendelet 70. cikke (1) bekezdésének szövegével az a kötelezettség, amely előírja, hogy az európai öröklési bizonyítvány hiteles másolatára hivatkozó személynek mindenképpen a bizonyítványt eredetileg kérelmező személynek kell lennie.

43 E rendelkezések egyike sem írja elő az európai öröklési bizonyítvány hiteles másolatát használó személy esetében, hogy ahhoz, hogy e bizonyítvány joghatásait élvezhesse, e bizonyítvány kérelmezőjének is kell lennie.

44 Ráadásul, amint arra az Európai Bizottság az írásbeli észrevételeiben rámutatott, ha minden érdekelt személynek kérnie kellene az európai öröklési bizonyítványt és annak hiteles másolatát egy adott öröklés esetében, miközben ez utóbbi vonatkozásában már kiállítottak bizonyítványokat és másolatokat, ez felesleges költségeket eredményezne. Márpedig az ilyen kötelezettség ellentétes lenne a határokon átnyúló vonatkozású öröklések gyors, zökkenőmentes és hatékony rendezésére irányuló, a 650/2012 rendeletnek a (67) preambulumbekezdéséből következő célkitűzésével.

45 A fenti megfontolásokra tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 650/2012 rendelet 65. cikkének (1) bekezdését e rendelet 69. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy az európai öröklési bizonyítvány mindazon személyek esetében kivált joghatásokat, akik a bizonyítványban név szerint szerepelnek, még ha annak kiállítását nem is maguk kérelmezték.

A költségekről

46 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hatodik tanács) a következőképpen határozott:

1) Az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az öröklési ügyekben kiállított közokiratok elfogadásáról és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési bizonyítvány bevezetéséről szóló, 2012. július 4-i 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 70. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a kiállításától számított hat hónapig érvényes az európai öröklési bizonyítvány olyan hiteles másolata, amelyen a „határozatlan ideig” megjegyzés szerepel, és kiváltja az e rendelet 69. cikke értelmében vett joghatásait, amennyiben e másolat az illetékes hatóságnak történő eredeti bemutatásakor érvényes volt.

2) A 650/2012 rendelet 65. cikkének (1) bekezdését e rendelet 69. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy az európai öröklési bizonyítvány mindazon személyek esetében kivált joghatásokat, akik a bizonyítványban név szerint szerepelnek, még ha annak kiállítását nem is maguk kérelmezték.

Aláírások